

120406 Långfredagen, gudstjänst vid Jesu dödsstund Evelina Johansson

Varje dag i den kristna kyrkans liv är det sanning som St Paulus skriver; ”Vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna”, men aldrig är det mer sant än idag, på korsfästelsens minnesdag, minnesdagen för hur Guds Messias, Guds egen son, slaktas som ett offerlamm på kullen utanför stadsmuren, samtidigt som de påskalamm som Mose lag påbjuder slaktas på tempelplatsen.

Den som sett filmen ”The Passion of the Christ” vet att korsfästelsen är anstötlig för blotta ögat, i all sin blodiga ohygglighet. Men Kristi kors är anstötligt också för tanken: För den judiska tankevärlden, enligt vilken var och en skulle svara för sina egna gärningar: med sin egen död eller med egna offer, att någon skulle gå in och offra, än mindre dö, i någon annans ställe var otänkbart. Det är anstötligt också för den hedniska världen, både för dess rättskänsla, men framför allt för dess gudsuppfattningar: en Gud som lider och dör, vet inte många religioner av. Bland asagudarna återfinns ju visserligen en dräpt Gud – Balder – men det är berättelsen om en gud som dräps mot sin vilja genom fiendens list. En Gud som skulle gå frivilligt i döden framstår som övermåttan enfaldigt och väcker löje i St Paulus hedniska omvärld.

I evangeliet om Jesu dödsstund läser vi att Guds död därtill var anstötlig för själva skapelsen. Solen förmörkades, jorden skälvde och förhänget i templet brast i två delar. Även jorden, himlakropparna, Guds boning i Jerusalem känner av att detta är en stund som vränger all ordning: Gud dör. Gud underkastas den förbannelse vilar över det skapade, som en följd av människans synder: lidande och kroppslig död. I Talmud, den stora samlingen med judisk-rabbinsk lärotradition finns uppgifter om en olyckbådande händelse som inträffade i templet 40 år innan det förstördes. Templet förstördes år 70; denna händelse inträffade alltså vid tiden för Jesu korsfästelse – kanske rör det sig om det brustna förhänget.

”En olyckbådande händelse” kanske betraktad som ett varsel om templets undergång, anstötlig för den som satte sitt hopp till templet. Men av evangelisterna, som satt sitt hopp till Jesus, bevaras det brustna förhänget istället som en lyckobådande händelse: vittnesbördet om hur vägen öppnas in i det allra heligaste, Gud försonat den fallna världen med sig själv. Evangelisterna frågar inte så mycket efter vad det brustna förhänget kan innebära för templet: de ser skapelsen vittna om det oerhörda i den död som lids på Golgata och minns hur den döde själv hade sagt: Jag skall riva ned detta tempel och bygga upp det igen på tre dagar. För i Jesus gjorde Guds Son sig ett tempel av kött, inte av sten. Gud har låtit sin härlighet och fullhet bo i Jesus Kristus. På korset dör denna härlighet och fullhet och förhänget som var ägnat att dölja Guds härlighet kan inte bestå, eftersom härligheten har lämnat världen och utlämnats till dödsriket.

Anstötligt för ögon och tanke, då och nu, för kropp och själ, för människa och ting. Många har förkastat denna oanständighet. Också i våra dagar väcker tanken löje och olust och man söker bortförklara Guds frivilliga död på framför allt på två sätt: antingen genom att säga att Jesus nog inte var Gud, eller genom att säga att det inte var meningen att han skulle dö, utan en beklaglig konsekvens av att det finns människor som är onda eller rädda för det som är annorlunda.

Det är ingenting nytt, inget unikt för dagens människor att man finner det anstötligt med en Gud som offrat sin egen son. Den motviljan har följt korset sedan den dagen det restes, ända från de första vittnena som stod med hån och misstro vid korsets fot.

Inför korset idag, varje långfredag varje dag, är valet varken nyare eller äldre än det någonsin varit. Det är alltid nytt och det är alltid vårt, ditt och mitt: Kan vi tillerkänna Gud rätten att göra sig till en oanständighet för vår frälsnings skull?

Amen.